

สรุปผลการทดลอง

ในการประเมินประสิทธิภาพในการตรึงไนโตรเจนของถั่วเหลืองพันธุ์ต่าง ๆ โดยเชื้อไรโซเบียมที่มีอยู่เดิมในดินในพื้นที่ของเกษตรกร ผลการทดสอบสรุปได้ดังนี้

1. ถั่วเหลืองทั้ง 17 พันธุ์ที่ใช้ทดสอบสามารถเกิดเมงได้กับไรโซเบียมที่มีอยู่เดิมในดินตามธรรมชาติ มีน้ำหนักบมแห้งเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วง 202 ถึง 505 มิลลิกรัมต่อต้น โดยพันธุ์ส่วนใหญ่ให้น้ำหนักแห้งสูงสุดในระยะ R₃ ถึง R₅

2. ดัชนียูรีโอคัมพัทธ์ของถั่วเหลืองพันธุ์ต่าง ๆ ในระยะ V₃ ถึง R₆ อยู่ในช่วงตั้งแต่ 53-88 เปอร์เซ็นต์ และมีค่าสูงสุดที่ระยะ R₃ ถึง R₅ อยู่ในช่วง 79 ถึง 88 เปอร์เซ็นต์

3. ปริมาณไนโตรเจนที่ได้จากการตรึงไนโตรเจนของถั่วเหลืองพันธุ์ต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มปลูก จนถึงระยะ R₆ อยู่ในช่วง 34 ถึง 107 กิโลกรัมไนโตรเจนต่อเฮกตาร์ และประสิทธิภาพการตรึงไนโตรเจนอยู่ในช่วง 63 ถึง 85 เปอร์เซ็นต์ของไนโตรเจนทั้งหมดที่สะสมอยู่ในส่วนที่อยู่เหนือดินของถั่วเหลืองตั้งแต่เริ่มปลูกถึงระยะ R₆

4. ถั่วเหลืองที่ใช้ทดลองมีระดับความเข้ากันได้กับไรโซเบียมที่มีอยู่ในดินตามธรรมชาติแตกต่างกัน โดยพิจารณาจากน้ำหนักบมแห้งเฉลี่ยและประสิทธิภาพการตรึงไนโตรเจน โดยเปรียบเทียบกับถั่วเหลืองพันธุ์สง.5 ได้ทั้งหมด 4 กลุ่ม

5. ผลผลิตเมล็ดของถั่วเหลืองพันธุ์ต่าง ๆ ที่ทดสอบ อยู่ในช่วงตั้งแต่ 0.79 ถึง 1.803 ตันต่อเฮกตาร์ สำหรับผลผลิตของถั่วเหลืองพันธุ์มาตรฐานของไทยอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่าผลผลิตเฉลี่ยของเกษตรกรในอำเภอหางคงประมาณ 8-60 เปอร์เซ็นต์ แต่ต่ำกว่าผลผลิตของถั่วเหลืองในแปลงทดสอบพันธุ์ประมาณ 24-105 เปอร์เซ็นต์